

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa B. T.

przeciwko A. w W.

o przywrócenie do pracy, zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 września 2016 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 10 marca 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...),

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa B. T. przeciwko A. w W. o przywrócenie do pracy, zadośćuczynienie, na skutek apelacji powódki i pozwanego zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego, którym zasądzone od pozwanego na rzecz powódki 10.800 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę (pkt 1), w pozostałym zakresie powództwo oddalono (pkt 2) i orzeczono o kosztach postępowania, w punkcie 1 i 4 w ten sposób, że oddalił powództwo o odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę i przyznał pełnomocnikowi z urzędu 60 zł powiększone o stawkę podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu oraz nie obciążył

powódki kosztami zastępstwa prawnego strony pozwanej, oddalił apelację powódki, nie obciążył powódki kosztami procesu w instancji odwoławczej.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie pojawiły się istotne zagadnienia prawne: (-) w odniesieniu do art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 406) w postaci wskazania zakresu dozwolonego działania pracodawcy – instytucji kultury w zakresie tworzenia nowego stanowiska pracy oraz nowych zadań w ramach komórki organizacyjnej i jego likwidacji, nie ujętych w regulaminie organizacyjnym, bez konieczności zmiany regulaminu organizacyjnego, a tym samym zasięgnięcia opinii podmiotów wymienionych w tym przepisie; (-) w odniesieniu do art. 94<sup>3</sup> § 2 i § 3 k.p. w postaci wskazania, czy w przypadku, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala jednoznacznie stwierdzić istnienia działań lub zachowań zawierających znamiona mobbingu, bezprzedmiotowe staje się prowadzenie postępowania dowodowego w kierunku ustalenia, czy u pracownika wystąpił rozstrój zdrowia oraz czy pozostawał on w związku z mobbingiem. Skarżąca wskazała też na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (między innymi w niniejszym postępowaniu rozbieżności między stanowiskami orzekających Sądów pierwszej i drugiej instancji). W ocenie powódki skarga kasacyjna jest również oczywiście uzasadniona, co wynika z samego stanu faktycznego sprawy ustalonego przez oba orzekające Sądy, w szczególności w zakresie pozorności działań pozwanego związanych z likwidacją stanowiska pracy powódki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa,

nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Natomiast w wypadku powołania się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Ponadto nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się również na art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, LEX nr 560541). Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżąca nie zdołała wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W sprawie brak istotnego zagadnienia prawnego we wskazanym wyżej znaczeniu. Jak wskazano wyżej zagadnienie prawne musi również służyć rozstrzygnięciu danej sprawy. Nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego problem prawny, którego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia

dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2009 r., II PK 248/08, LEX nr 736732). Tymczasem pierwsze z przedstawionych zagadnień prawnych zmierza do podważenia ustalenia faktycznego Sądu Okręgowego, zgodnie z którym stanowisko specjalisty ds. technicznych zostało rzeczywiście utworzone, a powódka otrzymała rzeczywiste obowiązki do wykonania. W tej sytuacji, kwestia, czy zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej utworzenie takiego stanowiska powinno mieć odzwierciedlenie w regulaminie organizacyjnym nie ma znaczenia. Ważne jest jedynie faktyczne utworzenie stanowiska. Odnosząc się do drugiego z powoływanych przez powódkę zagadnień prawnych zauważyć należy, że Sąd Okręgowy stwierdził, że zachowania wobec powódki nie miały znamion ustawowych mobbingu w rozumieniu art. 94<sup>3</sup> § 2 k.p. W tej sytuacji badanie, czy powódka doznała rozstroju zdrowia w związku z mobbingiem jest niecelowe, ponieważ rozstrój zdrowia jest jedynie przesłanką roszczenia o zadośćuczynienie (art. 94<sup>3</sup> § 3 k.p.), przysługującego w razie uprzedniego stwierdzenia, że mobbing miał miejsce.

Brak jest również potrzeby wykładni przepisów prawnych, ponieważ nie stanowi rozbieżności w orzecznictwie sądów w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. rozbieżność między orzeczeniami sądu pierwszej i drugiej instancji w tej samej sprawie, w której wniesiono skargę kasacyjną.

Z analogicznych przyczyn skarga kasacyjna nie jest również oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa, a tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.